

Az orr nem daganatos megbetegedései

Dr. Járai Tamás

PTE KK Fül-Órr-Gégészeti és
Fej-Nyaksebészeti Klinika
Pécs, 2017 szeptember
Négy hetes tanfolyam

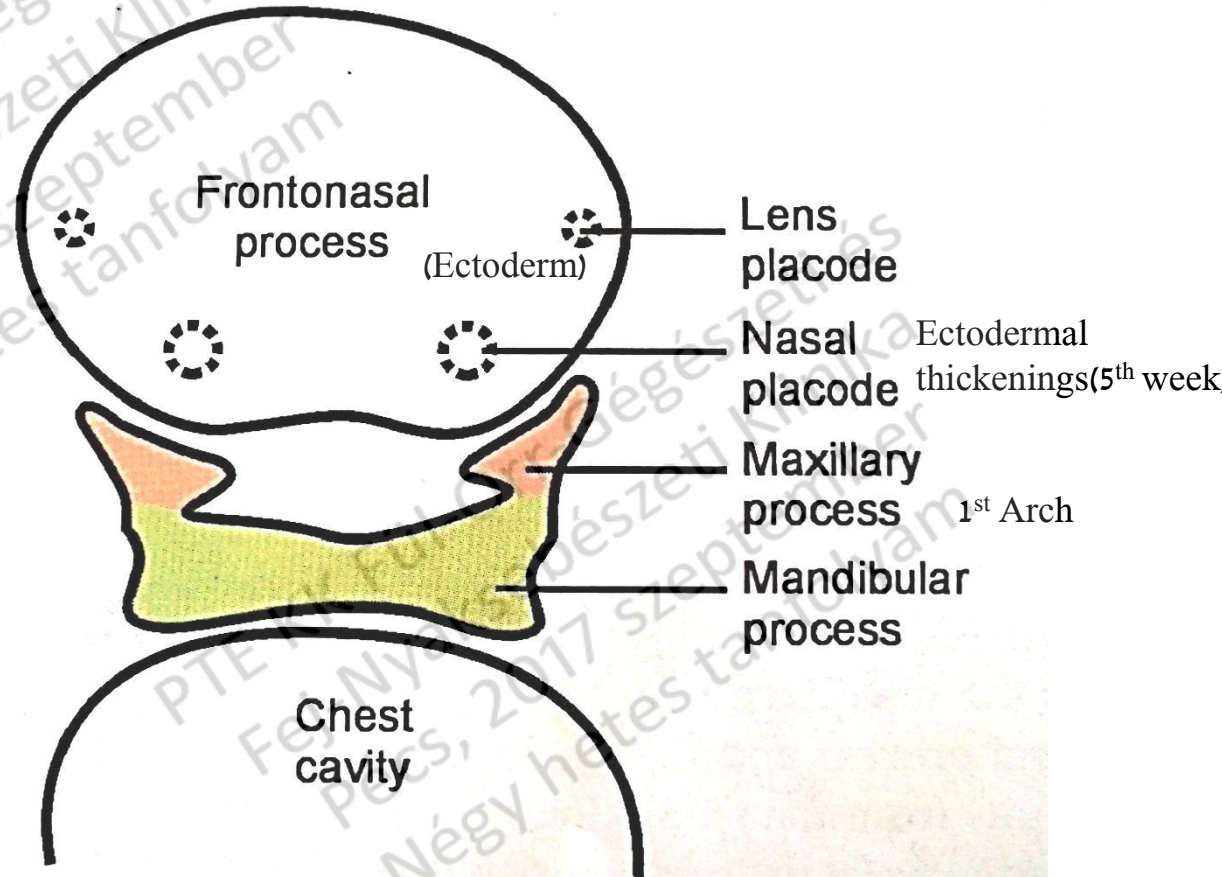
PTE KK Fül-Órr-Gégészeti és
Fej-Nyaksebészeti Klinika
Pécs, 2017 szeptember
Négy hetes tanfolyam

Az orr nem daganatos megbetegedései

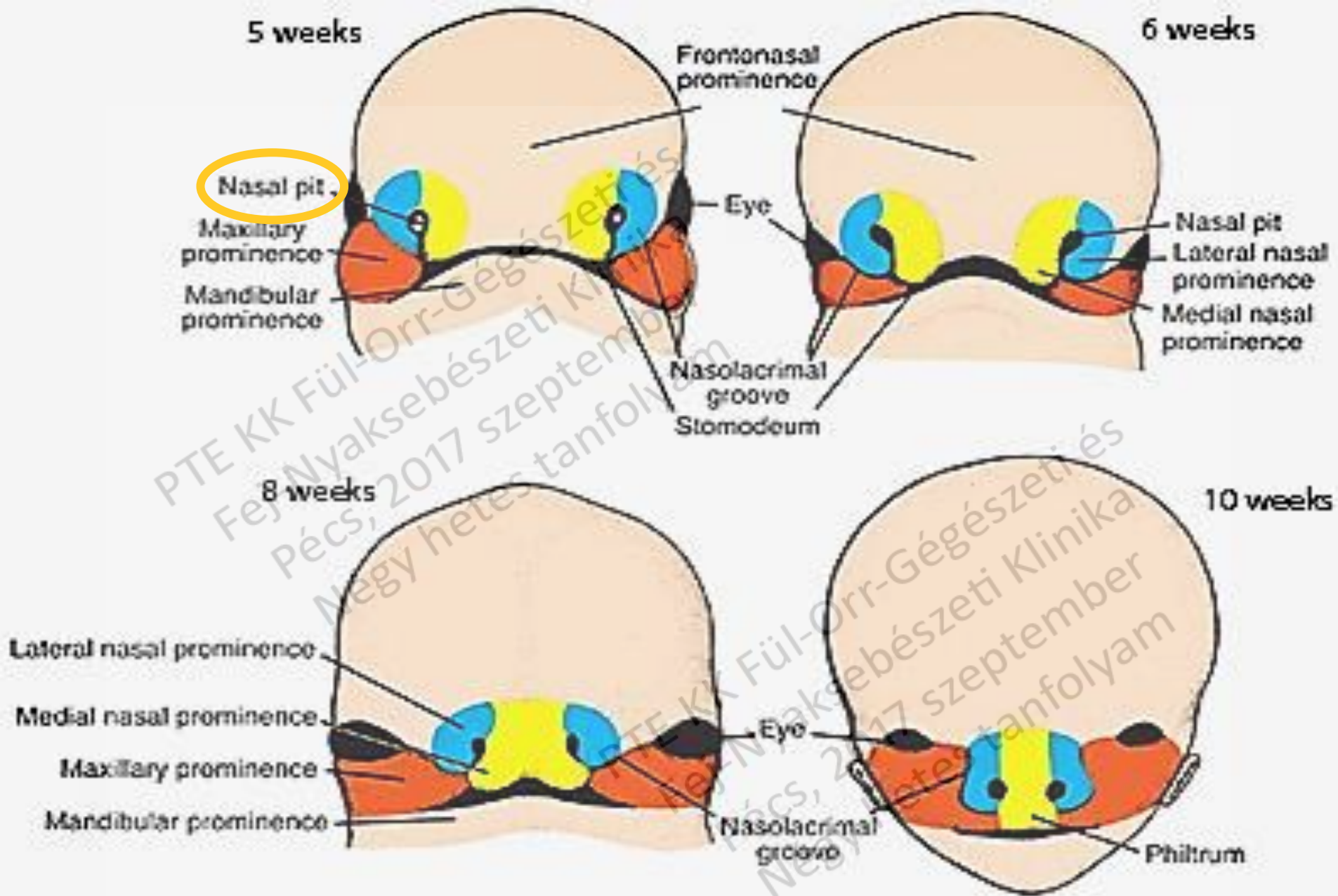
- Veleszületett
  - Fejlődési rendellenesség
  - Alaki deformitás
  - Daganat
- Szerzett
  - Gyulladásos
    - Specifikus
    - Nem specifikus
    - Akut
    - Krónikus
  - Trauma
  - Daganatok

EMBRIOLÓGIA

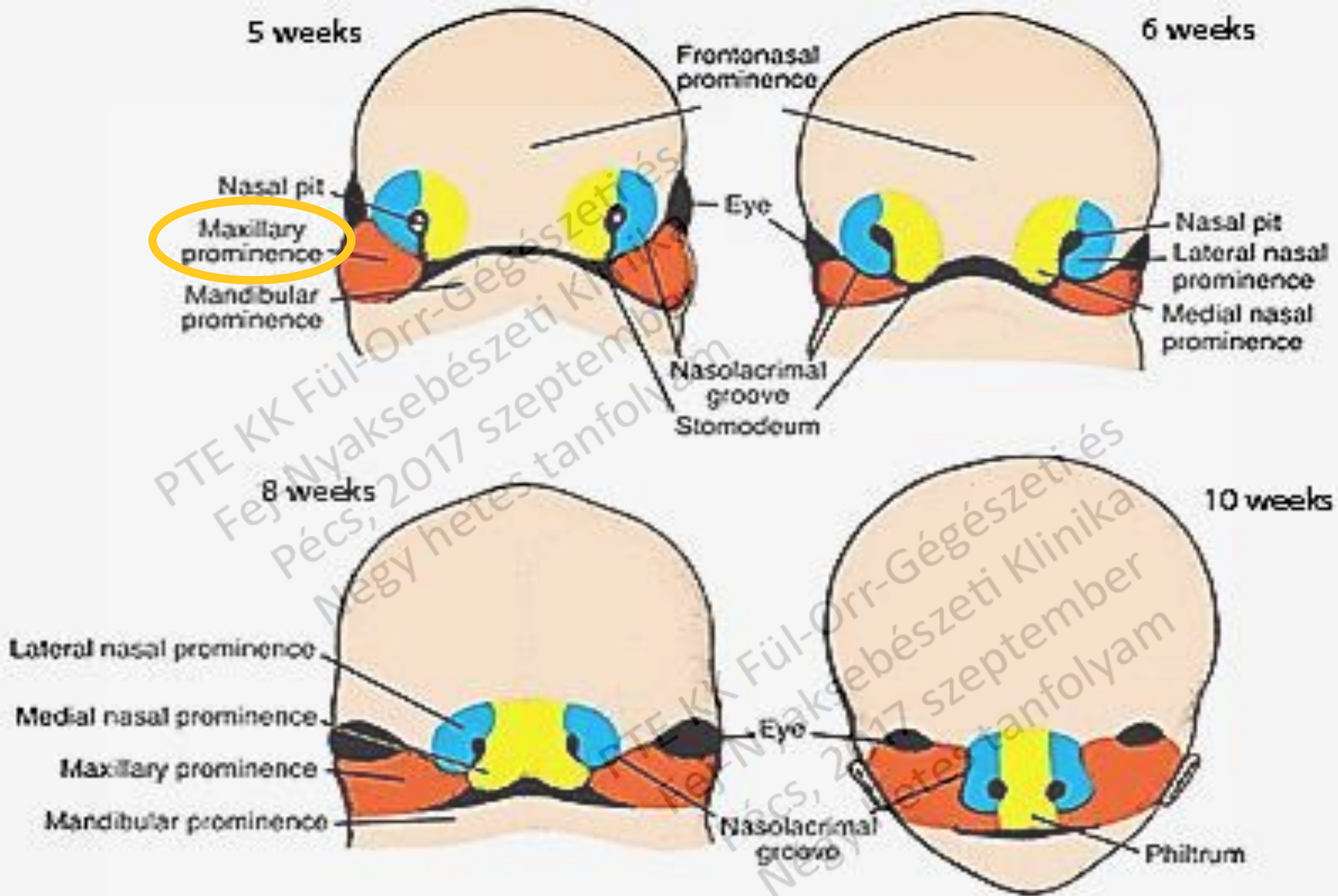
4th to 8th week from 5 Swellings

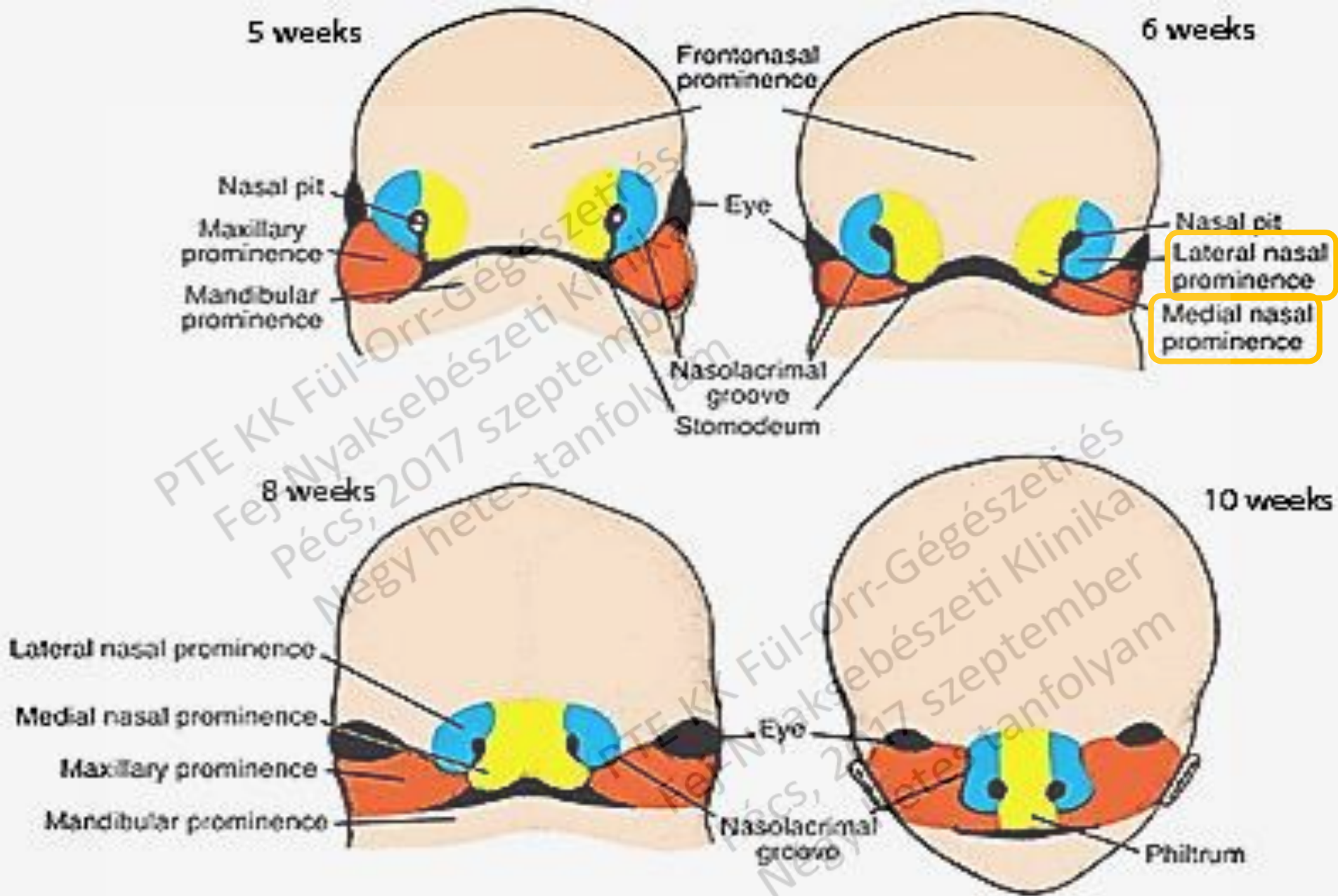
Fig. 1.1: The 5-week embryo—formation of facial processes

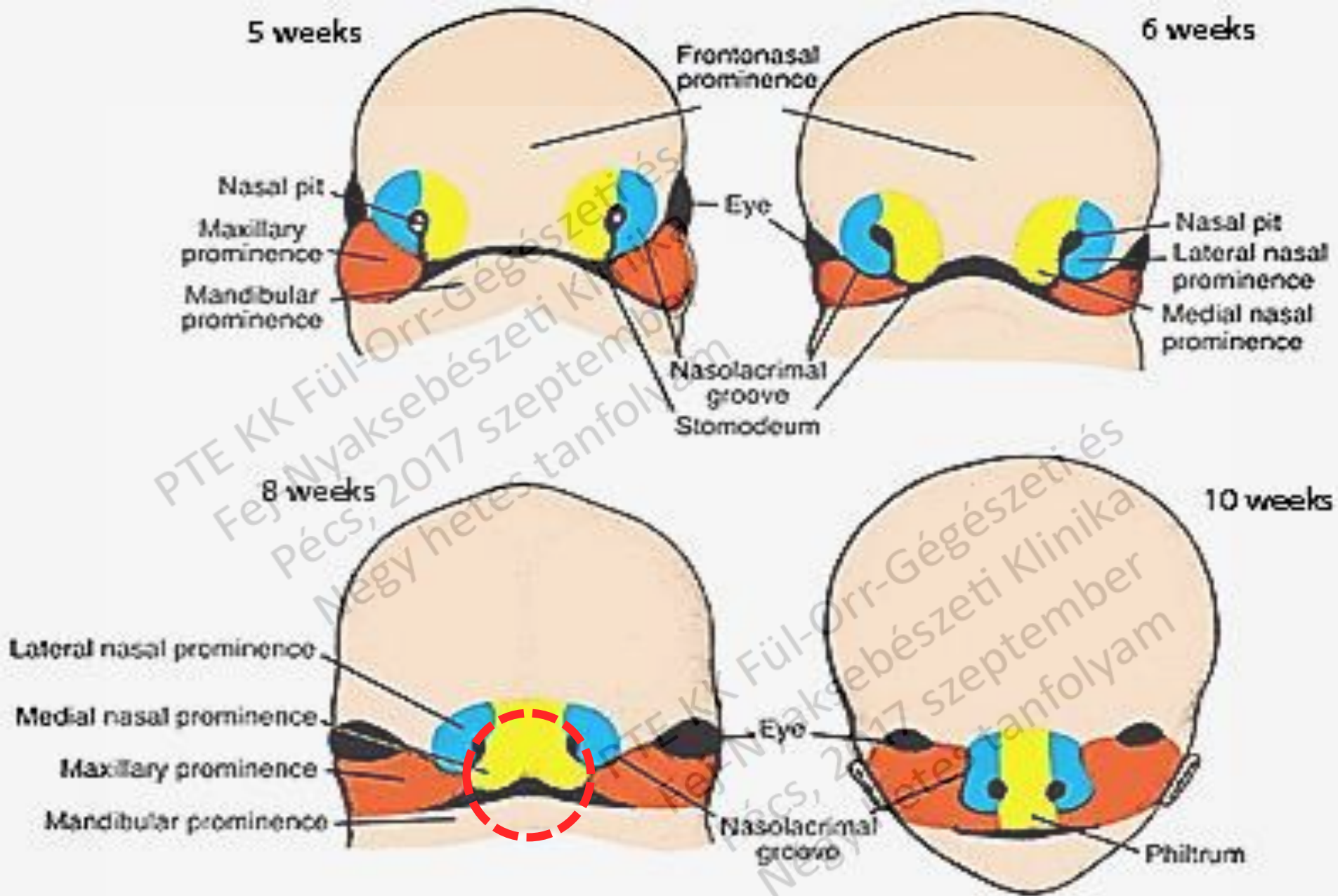
6th week : ectoderm from Nasal placode invaginates to form oval nasal pits

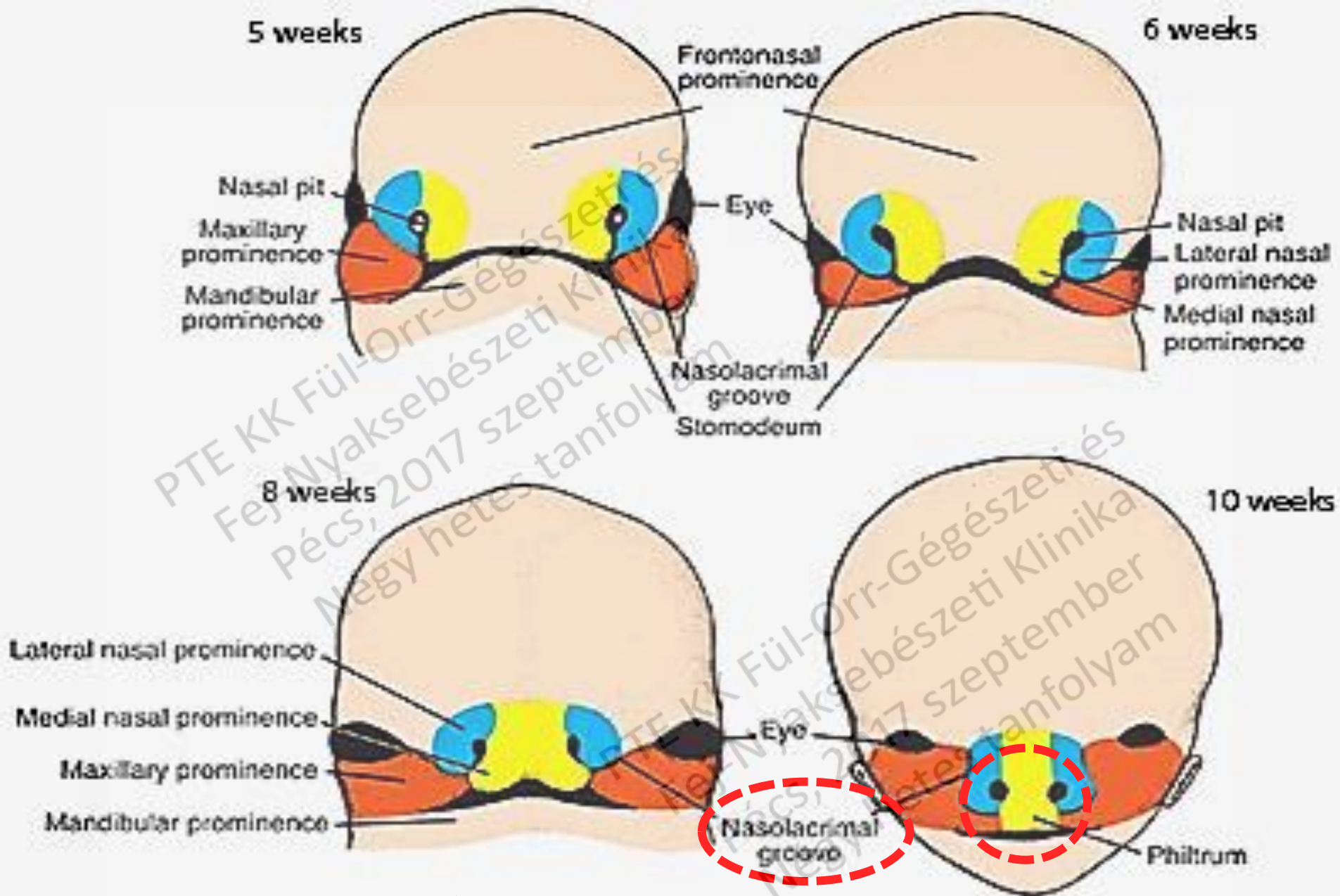
12.5 mm Embryo stage : Maxillary prominence grows medially

Nasal pits separate from stomodeum

Intermaxillary process (fusion of medial nasal process) central tissues pushed up to form nasal prominence

By 7th week invaginates to form nasolacrimal duct
 Globular process forms the philtrum (lateral angles of medial nasal process)
 Canalisation may not complete till after birth

Veleszületett

- Részleges/teljes hiány
- Arhinia/hypoplasia (polyrhinia, teratomák)
- Hasadékok - záródási rendellenességek
- Fistulák - cysták - tumorok

PTE KK Fül-Orr-Gégészeti és
Fej-Nyaksebészeti Klinika
Pécs, 2017 szeptember
Négy hetes tanfolyam

PTE KK Fül-Orr-Gégészeti és
Fej-Nyaksebészeti Klinika
Pécs, 2017 szeptember
Négy hetes tanfolyam

PTE KK Fül-Orr-Gégészeti és
Fej-Nyaksebészeti Klinika
Pécs, 2017 szeptember
Négy hetes tanfolyam

PTE KK Fül-Orr-Gégészeti és
Fej-Nyaksebészeti Klinika
Pécs, 2017 szeptember
Négy hetes tanfolyam

Hasadékok

- Ajakhasadék
  - Részleges/teljes
  - Egyoldali/kétoldali
- Szájpadhasadék
  - Részleges/teljes
- Ajak-, és szájpadhasadék
  - Egyoldali/kétoldali

- A hasadékok a gesztáció 5. és 12. hete között alakulnak ki. Az ajak-, illetve a szápadhasadék eltérő embriológiai hátterű. A hasadék nagysága és kialakulásának időpontja alapján különböző súlyosságú formák képződhetnek.
- Az izolált ajakhasadékok kialakulásakor a felső állkapocsnyúlvány és a medialis orrnyúlvány nem fuzionál, amelyek a 4–5. embrionális héten alakulnak ki.
- A kombinált ajak- és szápadhasadék a primer szápad fejlődési rendellenessége.
- Az elsődleges és másodlagos szápad együttes fejlődési zavara a komplett ajak-állcsont-szápad hasadék.
- Az arcfejlődési defektusok lehetnek nem szindrómás esetek (izolált) vagy genetikai szindróma részei

Veau

I. osztály: inkomplett, csak a lágy szájpad érintett

1. másodlagos szájpad érintett, kemény és érintett

2. leplett unilaterális szájpadhasadék: az

1. másodlagos szájpad is érintett

3. leplett bilaterális szájpadhasadék

4. yes, mind a másodlagos szájpad

5. érintett

6. kemény szájpad, lágy szájpad,

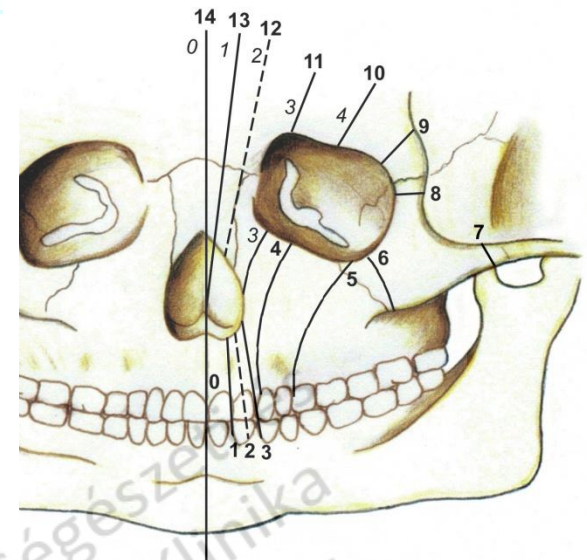
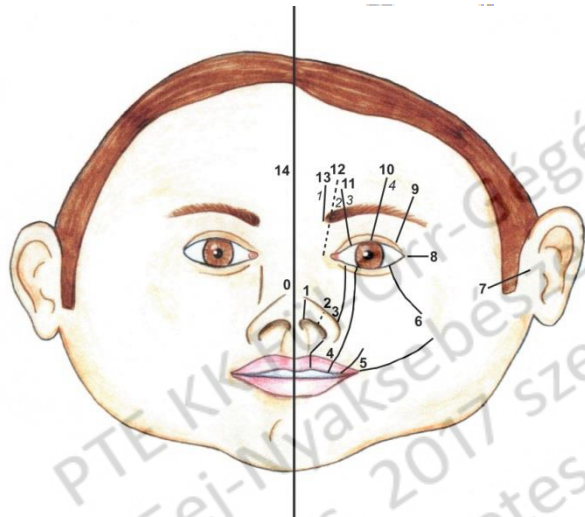
7. alveolus, ajak mentén jobbról balra

8. érintett

9. inkomplett szájpadhasadéokra utal

10. inkomplett szájpadhasadéokra utal

11. X betű a normális struktúrát jelöli

Striped Y

Y alakú diagramman jelölni meg az elváltozásokat

1. ahol az

2. szájpad

3. érintett

4. elváltoz

Van der

5. Az emb

Meulen

6. internas

Tessier

7. A lágy c

8. jelölik:

Congenitalis tumorok

- Dermoid
  - Simple Dermoid
  - Dermoid with Sinus
- Encephalocele
- Meningocele
- Glioma

Meningoencephalocele/encephalocele

Agy és agyburkok kitüremkedése veleszületett csontos hiányon keresztül

Encephalokele / meningoencephalokele

- **Típusai**

- **Külső:** orrgyök, szemzúg között, puha, pulzáló
- **Belső:** Rostacsont dehiszcencia
- Nasofrontal - Nasoethmoid - Naso-orbital

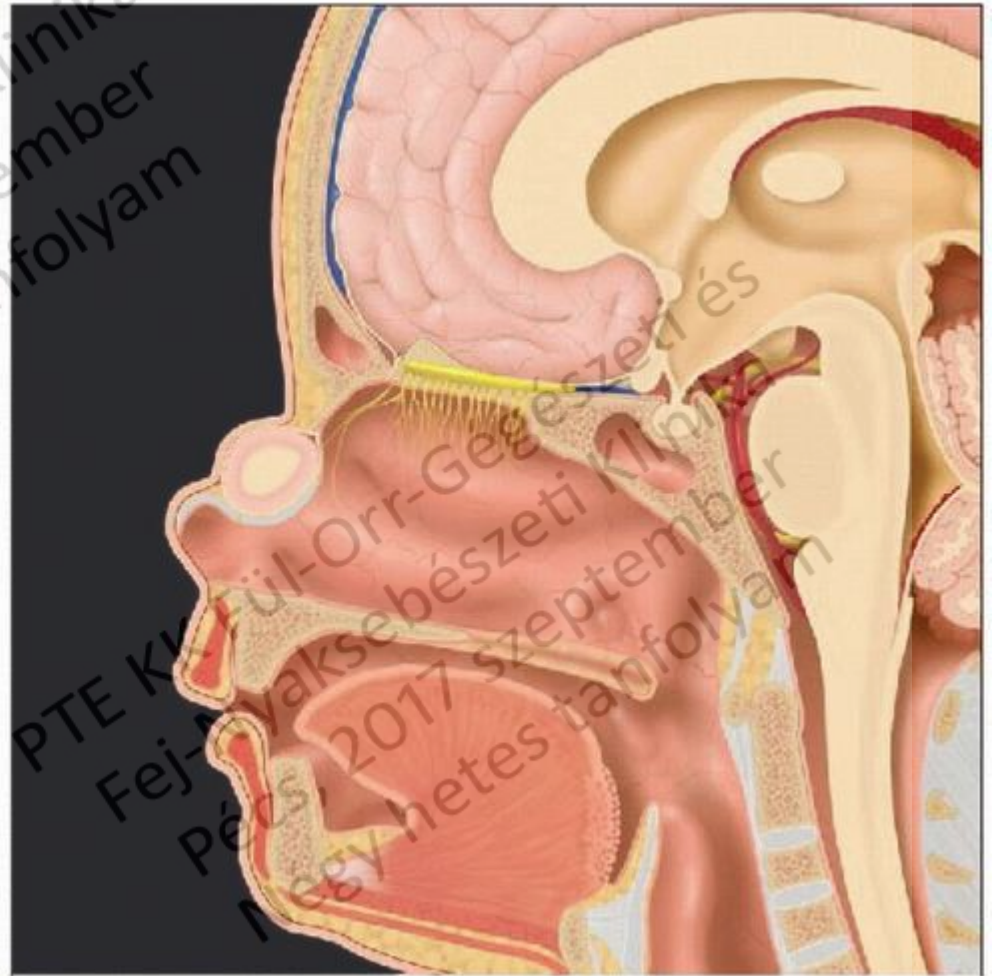
- Fürstenberg tünet-v.jug int.compr.-ra nő a terime, köhögés
- Születéstől egyoldali orrfolyás, -dugulás
- Csecsemő polyppal?-egyoldali, kp. kagylótól mediálisan, septumot elérheti
- Pulzál, nem kocsányos
- Therápia: repositio, duraplasztika

Glioma

- Embrionális fejlődés során az encephalokele egyrésze lefűződik
- Tömött subcutan duzzanat az orrháton, az orr oldalán, a szemzúghoz közel
  - 60%-extranasalis
  - 30%-intranalis
  - 10%-mindkettő
- Az extranasalis gliomák gyakran tokkal bírnak külső feltárásból könnyen eltávolítható

Glioma

Dermoid cysták

- Subcutan középvonali terime
- A csontos orrváz előtt/felett
- Nincs a külvilág felé nyílása (fistula!)

Dermoid with Sinus

- Újszülött vagy gyerekkorban
- Középvonalban nyílása van
- Orrháti lokalizáció
- Szőr/hajszál lehet benne

Dermoid with Sinus

- A járat a septum felső része feletti, csont alatti dermoid cystához vezethet
- Intracranialis összeköttetése lehet a cribriform lemezen keresztül, durához is kapcsolódhat

Dermoid with Sinus

- Szövődmény
  - Meningitis
- Kezelés
  - Kompletts sebészi eltávolítás akár csontos resectional
  - Kombinált műtét idegsebészettel
- Hiány reconstructioja

Veleszületett deformitások

- **Saddle nose deformity**
- **Hump Deformity**
- **Crooked Nose**

PTE KK Fül-Orr-Gégészeti és
Fej-Nyaksebészeti Klinika
Pécs, 2017 szeptember
Négy hetes tanfolyam

PTE KK Fül-Orr-Gégészeti és
Fej-Nyaksebészeti Klinika
Pécs, 2017 szeptember
Négy hetes tanfolyam

Saddle nose

Saddle nose - nyeregorr

- Besüppedt orrhát
  - Csontos
  - Porcos
  - Mindkettő érintett
- Trauma – törés
- Septumműtét során extem mennyiségű porc eltávolítása
- Septumporc pusztulása
  - Haematoma
  - Abscessus
  - Syphilis
  - Tuberculosis
  - Lepra

Kezelés

- Augmentation rhinoplasty
- Az orrhátat kell kiemelni
- Porc – septum, fülkagyló, bordaporc
- Csont – iliac crest
- Szintetikus anyag – silicon, teflon
(könnyen kilökődnek)
- Autograft allograft helyett

Hump Deformity

PTE KK Fül-Orr-Gégészeti és
Fej-Nyaksebészeti Klinika
Pécs, 2017 szeptember
Négy hetes tanfolyam

PTE KK Fül-Orr-Gégészeti és
Fej-Nyaksebészeti Klinika
Pécs, 2017 szeptember
Négy hetes tanfolyam

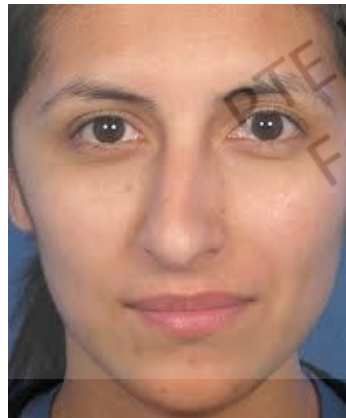
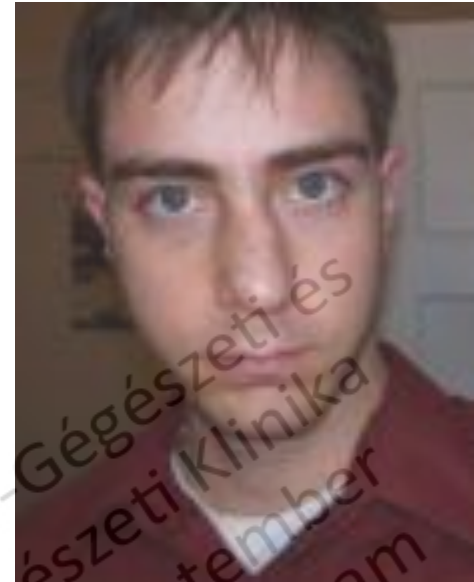
Hump Deformity

- Csontos
- Porcos
- Mindkettő
- Kezelés
  - Reductios orrplasztika
  - Hump eltávolításán
  - Orrhát keskenyítése

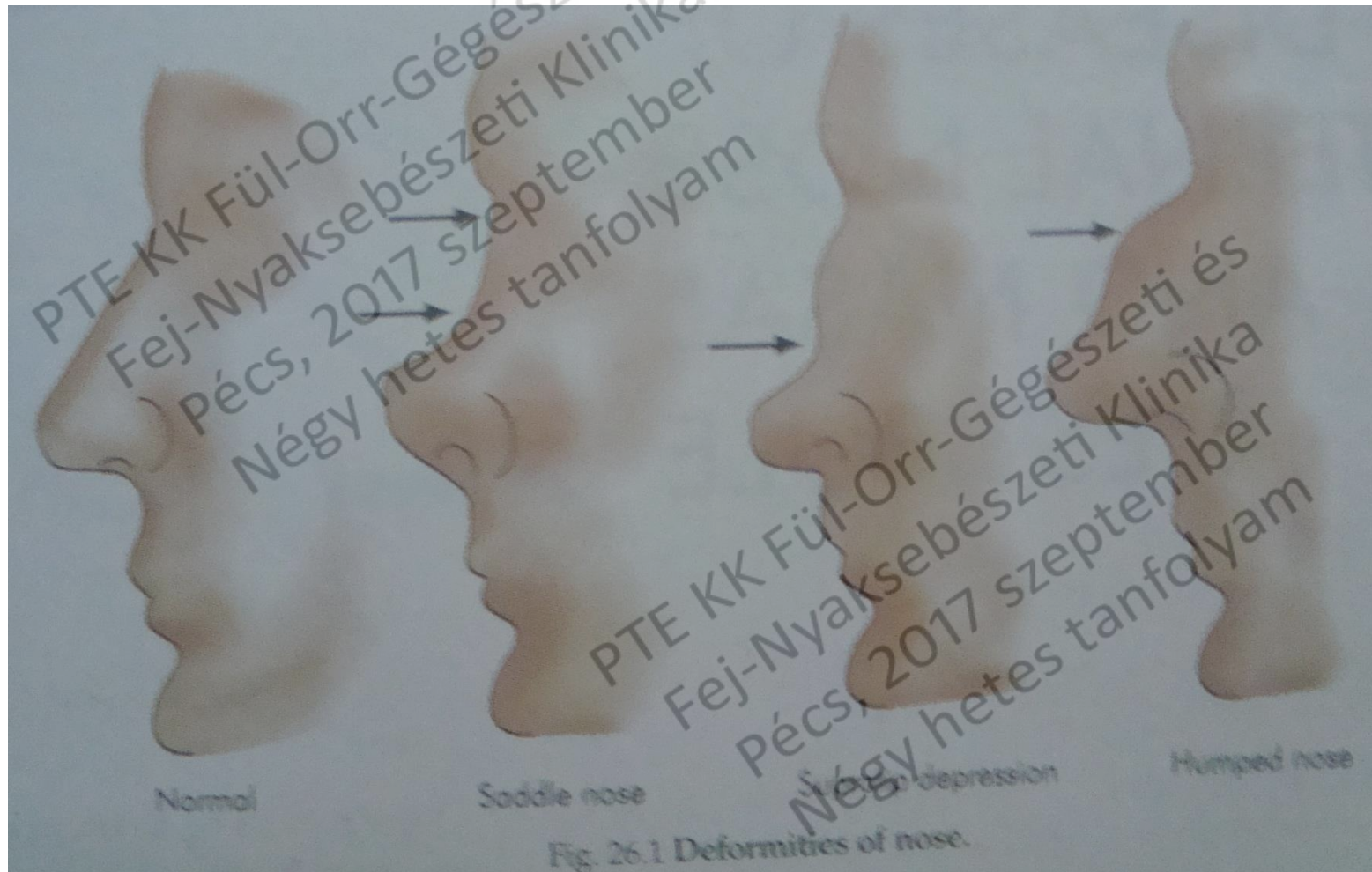
CROOKED NOSE vagy DEVIATED

NOSE – Ferde orr

- Crooked nose: a dorsum kp.vonala a frontonasalis szöglet és orrcsúcs között C vagy S alakban görbült
- Deviated nose: a kp.vonal egyenes, de valamelyik oldalra tart
- Oka: trauma újszülött vagy gyermekkorban
- Th: septum és orrplasztika

Nasal deformities

Gyulladásos elváltozások

- Nem specifikus
  - Bakteriális: vestibulitis, furunculus, impetigo, cellulitis, erysipelas
  - Virális: herpes, molluscum contagiosum, kanyaró
- Specifikus
  - Rhinoscleroma, TB, syphilis, leprosy, lupus

Vestibulitis

- A vestibulum diffúz dermatitise
- Staph aureus
- predisponáló faktorok: orr piszkálás (gyerekkor!), állandó orrfolyás és mechanikus trauma zsebkeendő miatt
- akut forma: bőr vörös, duzzadt, rendkívül fájdalmas, érzékeny, láz, pörkök, vakarás nyomok a bőrön, felső ajak is érintett lehet
- krónikus forma- a bőr induráltsága, fájdalmas fissurák, pörkök
- kezelés-pörkök eltávolítása hydrogen peroxide-dal , antibiotikus steroid krém.
- Visszatérő esetekben a diabetest ki kell zárni!!!

photos.com
PTE KK Füül-Orr-Gégészeti és
Fej-Nyaksebészeti Klinika
Pécs, 2017 szeptember
Négy hetes tanfolyam

PTE KK Füül-Orr-Gégészeti és
Fej-Nyaksebészeti Klinika
Pécs, 2017 szeptember
Négy hetes tanfolyam

- Kezelés:

- Széles spektrumú antibiotikum

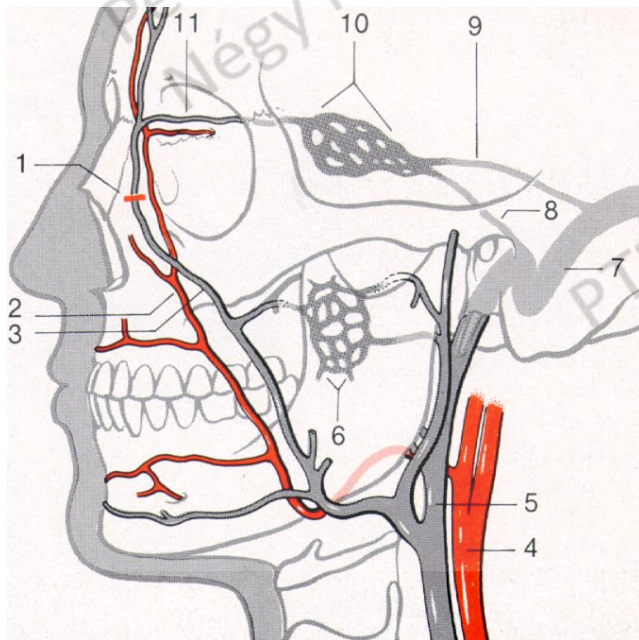
- Gyulladáscsökkentők

- Lokálisan Ab kenőcs

- Pizkálást, nyomogatást kerülni kell – sinus cavernosus trombozishoz vezethet

Külső orr gyulladások

Folliculitis, furunculus

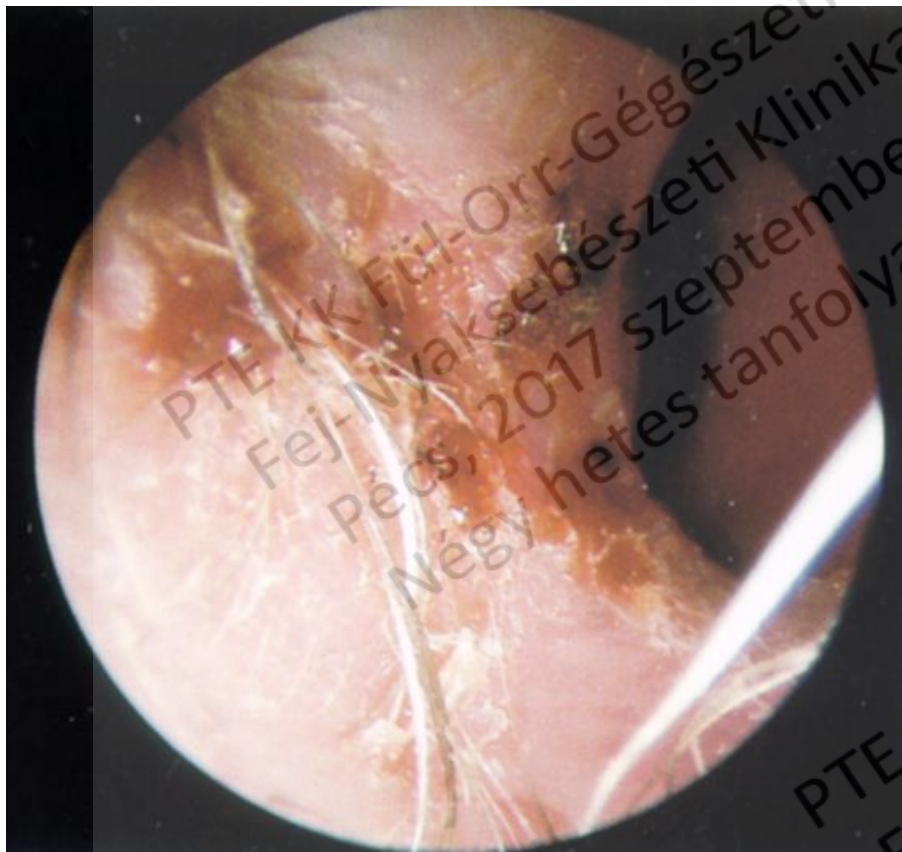

Staphyloc. aur.

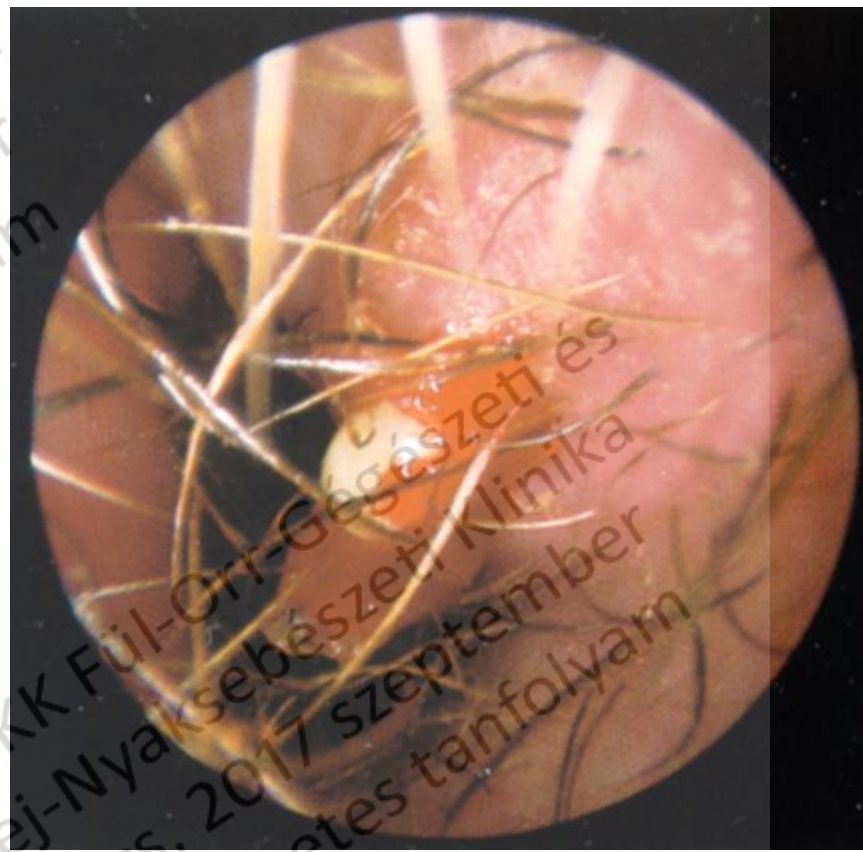
Kezelés: antibiotikum, párakötés

Incisió tilos!

Sinus cav.thrombosis, septum absc.,
felső ajak, -arc cellulitis

Folliculitis chr.

Furunculus

PTE KK Fül-Orr-Gégészeti és
Fej-Nyaksebészeti Klinika
Pécs, 2017 szeptember
Négy hetes tanfolyam

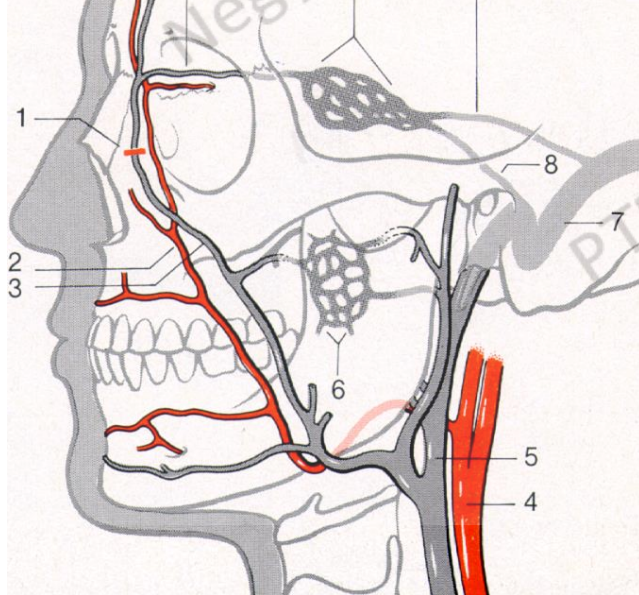
PTE KK Fül-Orr-Gégészeti és
Fej-Nyaksebészeti Klinika
Pécs, 2017 szeptember
Négy hetes tanfolyam

Az arc veszélyes háromszöge

- a gyulladás a billentyű nélküli vena facialison keresztül terjedhet
- Supraorbitalis és ophtalmica superior ágakon keresztül a sinus cavernosusig

Szövődmény

Sinus cav. thrombosis

Szemzúg fájdalom, majd septikus állapot

Szemhéjoedema, chemosis, protrusio bulbi, bulbus mozgáskorlátottsága (III, IV, V/1,2, VI)

Intermittáló láz

Th.: v. ang. alákötése, iv.ab, anticoag.

Orbitaphlegmone, -absc. esetén-orbitotomia

Hasonló lehet: periap. tályog-felső metszők körül a vestib. duzzadt

CELLULITIS

- Orr bőrének gyulladása streptococcus v. staphylococcus
- Vörös, duzzadt, érzékeny orr
- Orrsövény felől jön a gyulladás
- Th: ab.
- Egyéb: erysipelas (hirtelen magas láz, általános állapot romlik, Streptoc. Haemolyticus, lángnyelvszerű bőrpír, fájdalmas duzzanat), herpes simplex

Impetigo (ótvvar)

- A bőr felszíni gyulladása
  - Staph aureus, Streptococcus pyogenes
  - Bullózus és nem bullózus formák
- Fertőző
- Száraz, tiszta terület, lokális AB, szisztemás kezelés

Erysipelas

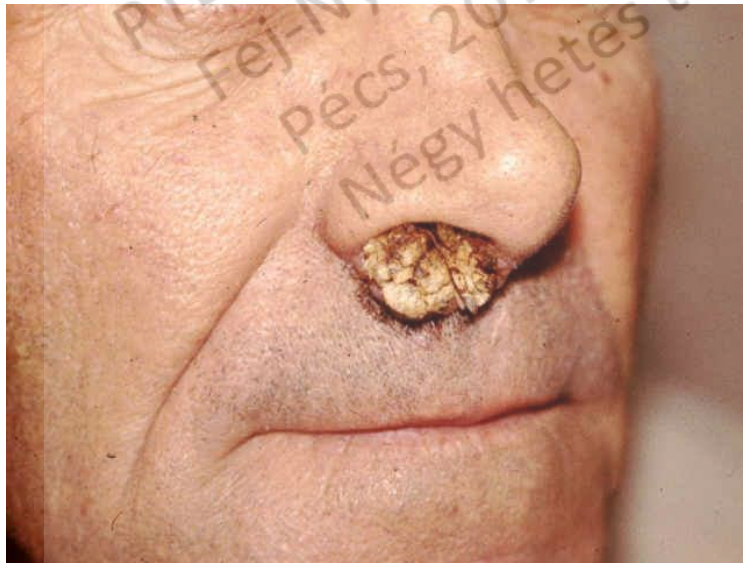
- Gennykeltők – Streptococcus, Staphylococcus
  - A bőr felszínisérülésein jut be
  - Fájdalom, bőrpír, melegség, feszülés.
  - Láz, vesiculum képződés, hámlás
  - Széles spektrumú AB (iv.)

- Herpes simplex
- Herpes zoster
- HPV
- Molluscum contagiosum

PTE KK Fül-Orr-Gégészeti és
Fej-Nyaksebészeti Klinika
Pécs, 2017 szeptember
Négy hetes tanfolyam

PTE KK Fül-Orr-Gégészeti és
Fej-Nyaksebészeti Klinika
Pécs, 2017 szeptember
Négy hetes tanfolyam

PTE KK Fül-Orr-Gégészeti és
Fej-Nyaksebészeti Klinika
Pécs, 2017 szeptember
Négy hetes tanfolyam

Rhinitis

- Rhinitis az orrnyálkahártya gyulladása, amely klinikailag akkor állapítható meg, ha a tüsszögés, orrviszketés, orrfolyás, gátolt orrlégzés közül legalább két tünet napi rendszerességgel, fél-egy órán át megfigyelhető. Tágabb értelmezésben az átlag napi négynél több orrfúvás és/vagy tüsszögés rhinitisre utalhat.

- **FERTŐZÉSES**

- Virális: profúz vizes orrfolyás, tüsszögés, gátolt orrlégzés a legjellegzetesebb tünetek. Leggyakoribb a Rhinovírus által okozott fertőzés.
- Bakteriális: Haemophilus influenzae, Streptococcus pneumoniae és pyogenes, Moraxella catarrhalis (chronucus formába mehet át), szövődményként melléküreggyulladás
- Specifikus
- Egyéb

- **ALLERGIÁS:** orrfolyás, tüsszögés, orrdugulás, szemtünetek

- *Intermittáló* (a tünetek időtartama rövidebb, mint 4 hét, illetve 4 nap/hét)
  - Szezonális allergiás rhinitis (SAR) – szénanátha, pollenózis
- *Perzisztáló* (a tünetek időtartama több mint 4 hét, illetve 4 nap/hét)
  - Perenniális (nem-szezonális, perzisztáló) allergiás rhinitis (PAR)

- **EGYÉB ETIOLÓGIA**

- Idiopathiás
  - Nem-allergiás Rhinitis Eosinophil Syndromával (NARES)
  - Vasomotor Rhinitis: Exogén extranasalis irritáció, Exogén intranasalis irritáció, Endogén
- Hormonális: ösztrogén
- Foglalkozási (allergiás és nem-allergiás)
  - Intermittáló
  - Perzisztáló
- Környezeti
- Élelmiszer által kiváltott
- Gyógyszer által kiváltott
- Atrófiás
- Psychogén
- Gastro-oesophagealis reflux

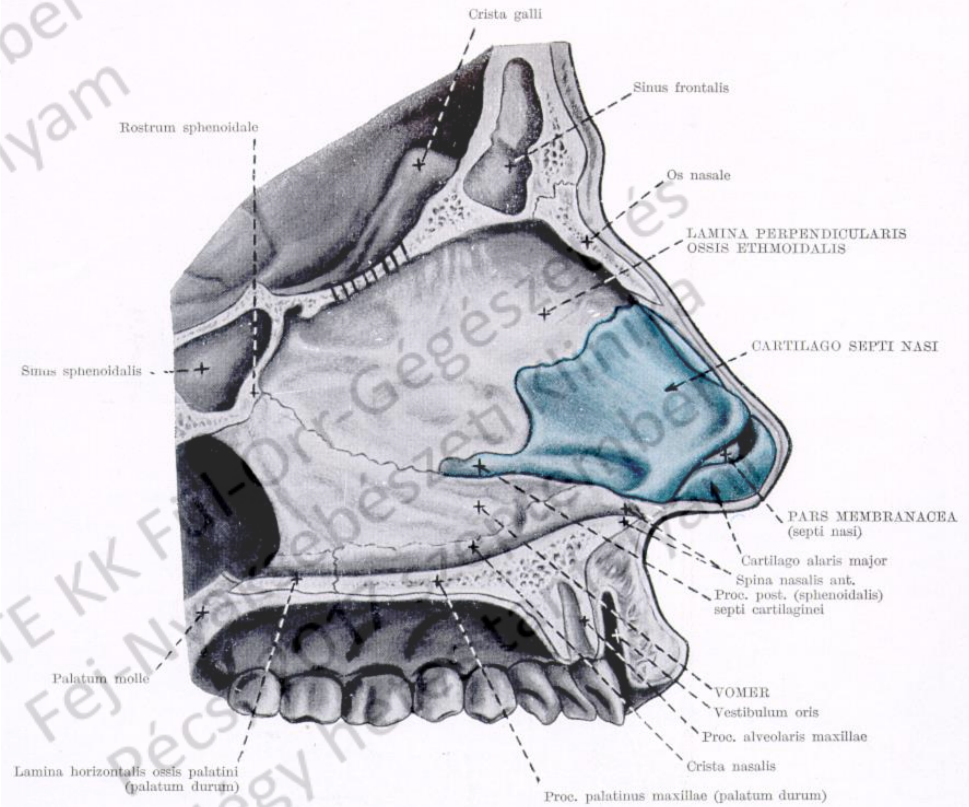
PTE KK Fül-Orr-Gégészeti és
Fej-Nyaksebészeti Klinika
Pécs, 2017 szeptember
Négy hetes tanfolyam

PTE KK Fül-Orr-Gégészeti és
Fej-Nyaksebészeti Klinika
Pécs, 2017 szeptember
Négy hetes tanfolyam

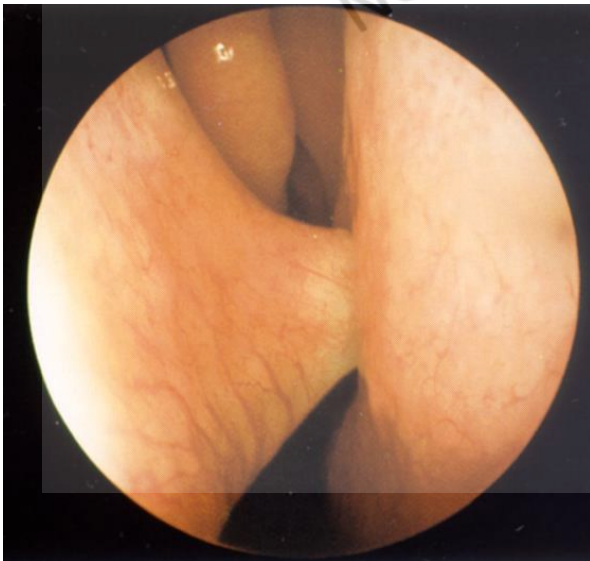
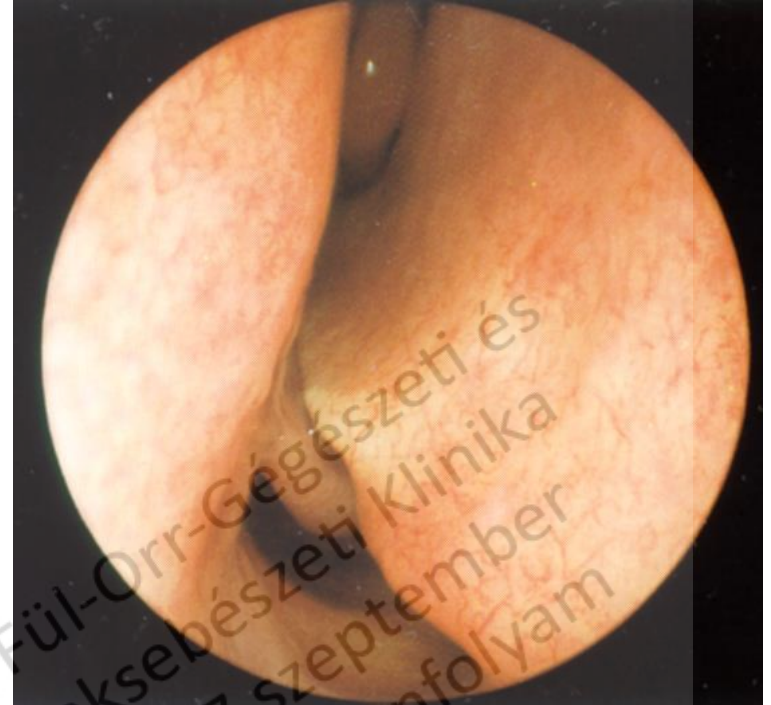
Az orrsövény elváltozásai

- Deviatio septi nasi
- Septum-haematoma
- Septum-abscessus
- Septumperforációk

Az orrsövény betegségei

Subluxatio-, deviatio-, spina septi nasi

Ok:

- fejlődési rendellenesség
- trauma

Az orrsövény betegségei

Subluxatio-, deviatio-, spina septi nasi

Műtét:

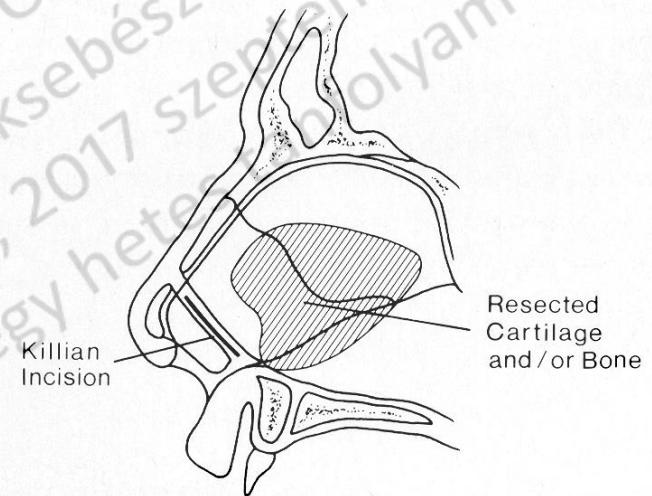
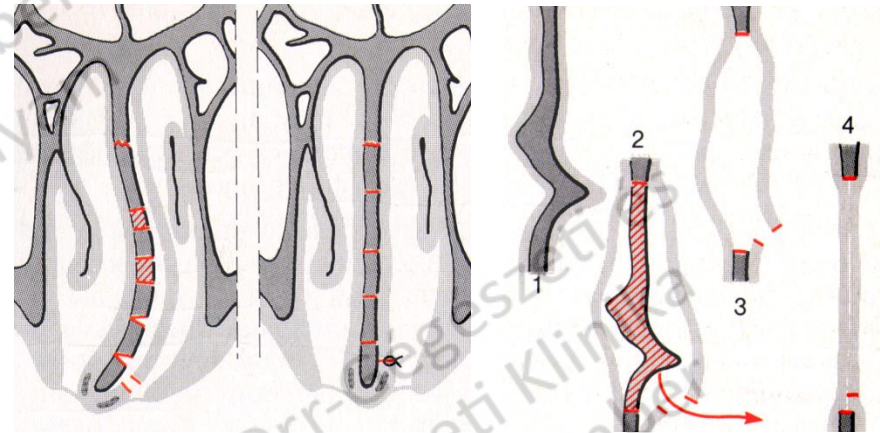
Plastica/resectio septi nasi

Klinikai tünetek

- Orrdugulás
- Hyposmia, anosmia
- Fejfájás

Következmények

- Rhinosinusitis chr.
következmények:
fülkürt működés zavara
sinobronchitis chr.
- Rhinitis sicca anterior

Az orrsövény betegségei

Haematoma-, abscessus septi nasi

Terápia

- incisio
- antibiotikum

Szövődmények

- helyi: porc necrosis
- meningitis
- sinus cavernosus trombosis

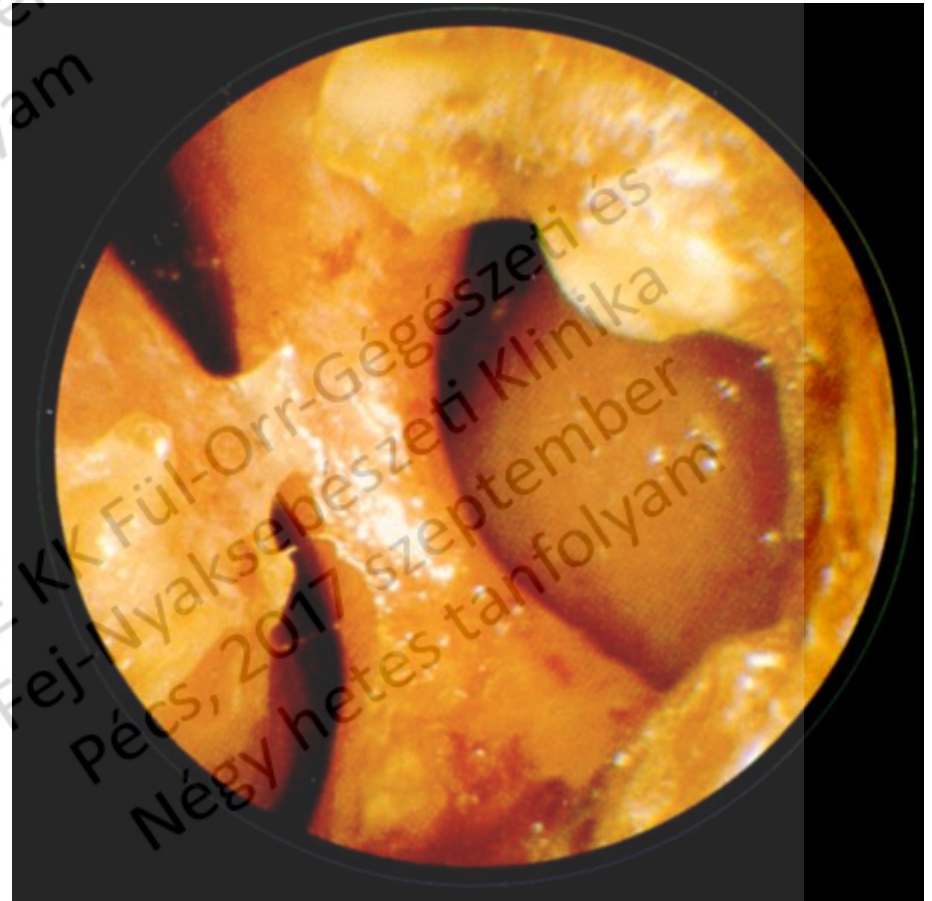
Perforatio septi nasi

Az orrsövény betegségei

Perforatio septi nasi

Okai

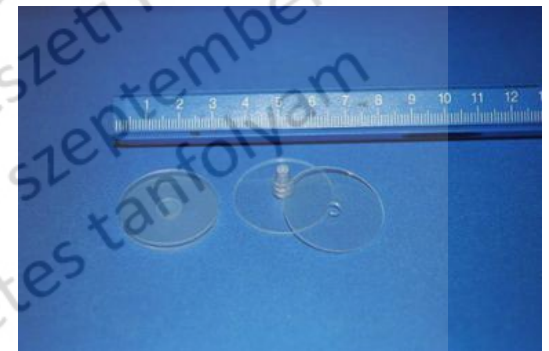
- trauma
- septum műtét után
- rhinitis sicca anterior
- orrtamponálás
- cocain szippantás
- spec. gyulladások (lupus, syphilis)

Az orrsövény betegségei

Perforatio septi nasi

- Típusai
  - Kis: ≤ 0.5 cm
  - Közepes: 0,5-2 cm
  - Nagy: > 2 cm
- A tünetek függenek a kiterjedtségtől és lokalizációtól
- Kezelés:
  - Konzervatív – tüneti
  - Protezis
  - Sebészi zárás (modern technikával a nagyobb defektusok is 70-80%-ban)

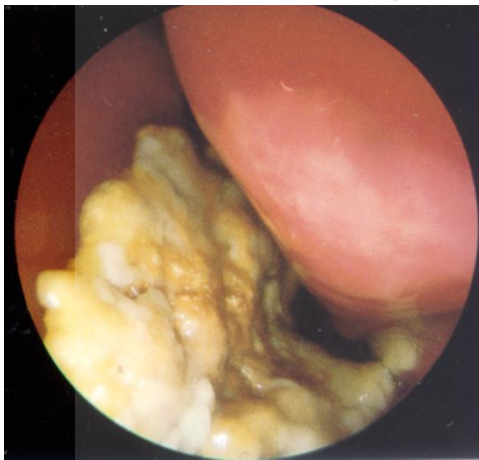
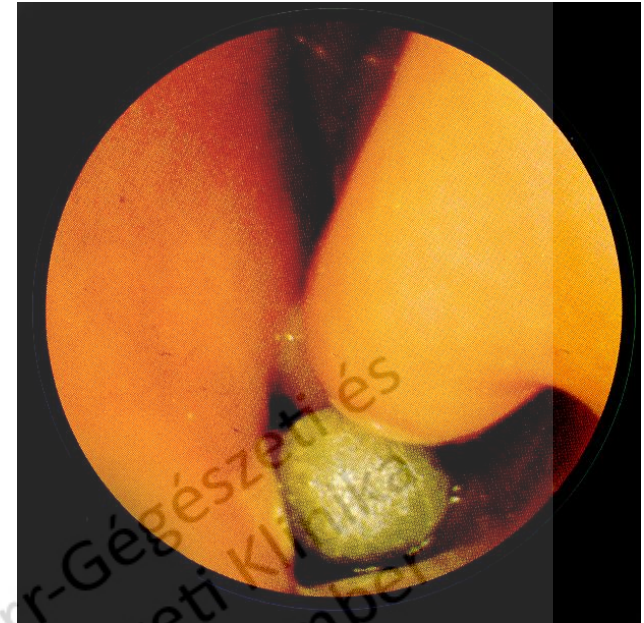
Orrfőüregi idegentestek

Tünetek

- féloldali gátolt orrlégzés
- féloldali bűzös orrfolyás
- orrvérzések

Rhinolit képződés

Diagnózis: endoscopia

- Szövődmények:
  - Necrosis, ulceratio, vérzés
  - Sinusitis
  - Acute otitis media
  - Nasal septal perforation
  - Periorbital cellulitis
  - Meningitis
  - Epiglottitis
  - Diphtheria
  - Tetanus

Sérülések-törés

Orrcsonttörés típusai

Depressed

- előlről
- Septum összeesése
- Orrhát kiszélesedése,
nyeregorr

Angulated

- oldalról
- Orrcsont és septum törése és elferdülése az orrháttal együtt

Orrcsonttörés a septum és a melléküregek sérülésével jár együtt gyakran, septumhaematoma!.

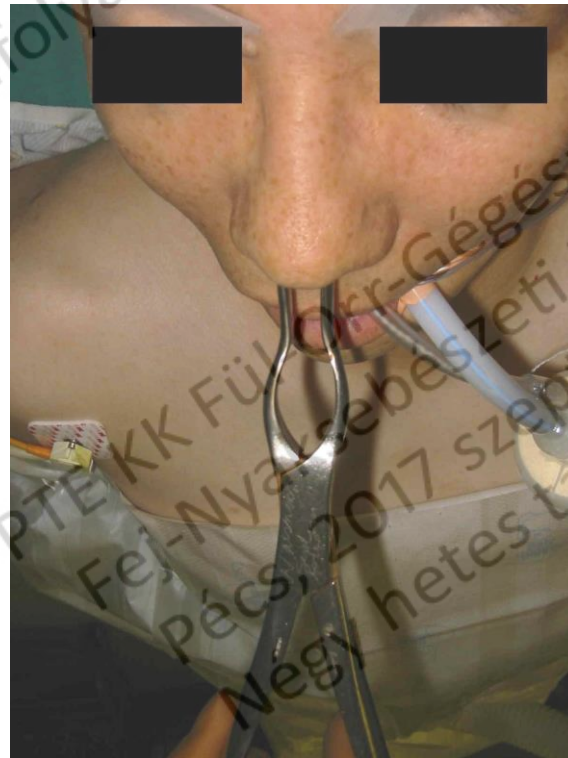
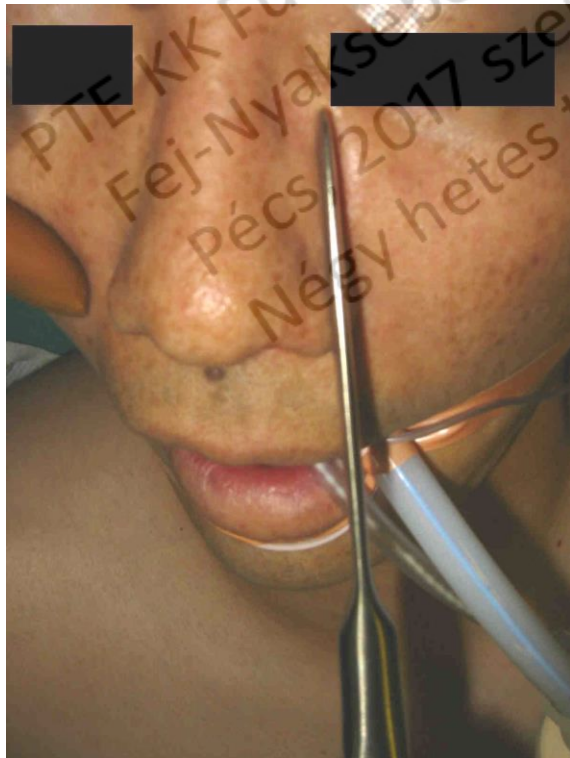
Klinikum

- orrduzzanat
- Periorbitalis ecchymosis
- érzékenység
- Az orr deformitása, crepitáció, kóros mozgathatóság.
- Epistaxis
- Orrdugulás a septumsérülés, haematoma miatt
- Orrhát bőrének sérülése, csont és porc exponáltsága
- Subcutan emphysema (rostasérülés)
- Dg: fizikális vizsgálat, képalkotók

- Szövődmények (acut szakban):
  - Septum haematoma
  - Blow out törés
  - Infectio
  - Ductus nasolacrimalis sérülés
  - Lamina cribrosa sérülés

- Repositio: belülről raspatoriummal, kívülről ujjunkkal, válogatott esetekben acut műtét

A gátolt orrlégzés okai I.

- Orr- és melléküregek betegségei
- Rövid kórtörténet
- Orrbemeneti furunculus, ekcema
- Rhinitis acuta (infectio, allergia, egyéb)
- Trauma (oedema, haematoma)
- Idegentest

A gátolt orrlégzés okai II.

- ***Hosszú kórtörténet***

Orrszárny collapsus

Orrnyílás stenosis

Rhinitis sicca anterior

Deviatio,- subluxatio septi nasi

Rhinitis-, rhinosinusitis chr.

Hypertrophia conchae nas.

A gátolt orrlégzés okai III.

Orrpolyposis

Concha bullosa

Synechiák az orrfőüregben

Rhinitis medicamentosa

Orrüregi idegentest, rhinolith

Rhinitis chr. atroph., ozaena

Jó- és rosszindulatú tumorok

Fejlődési rendellenességek

A gátolt orrlégzés okai IV.

- **Orrgarat betegségei**

- ***Rövid kórtörténet***

Pharyngitis

Retropharyngealis tályog

- ***Hosszú kórtörténet***

Adenoid vegetatio

Orrgarat tumor

Choanalis atresia

A „gátolt orrlégzés” okai V.

Egyéb okok, amelyek nem az orrüreg/ orrgarat szűkületét okozzák, de orrdugulás érzetét keltik

1. Érző receptorok (?) károsodása (sinusitis chr., rhinitis chr., trauma utáni hegesedés)
2. Cardiopulmonális elégtelenség - nazális dyspnoe
3. Psychológiai okok

PTE KK Fül-Orr-Gégészeti és
Fej-Nyaksebészeti Klinika
Pécs, 2017 szeptember
Négy hetes tanfolyam

PTE KK Fül-Orr-Gégészeti és
Fej-Nyaksebészeti Klinika
Pécs, 2017 szeptember
Négy hetes tanfolyam

Orrbemeneti Stenosis és Atresia

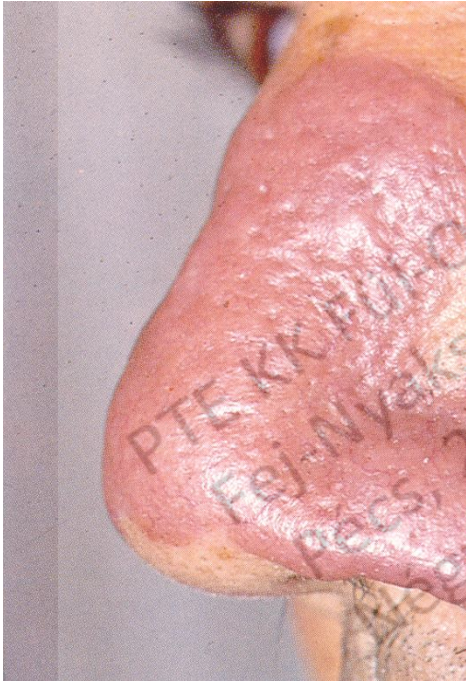
- Orrcsúcs vagy vestibulum accidentalis vagy sebészi traumája- web képződés és stenosis.
- Destructív gyulladós állapotok (Wegener, stb).
- Congenital atresia (ritka)
- Th: plasztika

PTE KK Fül-Orr-Gégészeti és
Fej-Nyaksebészeti Klinika
Pécs, 2017 szeptember
Négy hetes tanfolyam

PTE KK Fül-Orr-Gégészeti és
Fej-Nyaksebészeti Klinika
Pécs, 2017 szeptember
Négy hetes tanfolyam

Granulomatous betegségek

Eosinophil granuloma

Boeck sarcoidosis

Boeck sarcoidosis

PTE KK Fül-Orr-Gégészeti és
Fej-Nyaksebészeti Klinika
Pécs, 2017 szeptember
Négy hetes tanfolyam

- Granuloma jelenléte
- Macrophagok, granulocyták és multinucleáris óriássejtek
- Vasculitis jelenléte
- Gyakori szisztémás megjelenés
- Típusai:
  - -infectív,
  - -inflammatórikus,
  - -neoplasztikus

Infectív granulomák

- **Bacterialis** – Tuberculosis, lepra, Rhinoscleroma, syphilis és actinomycosis
- **Gombás** – Aspergillus, zygomycosis, Dermatocietes, Blastomycosis, Histoplasmosis, Sporotrichiasis and coccidiomycosis
- **Protozoon** – Leishmaniazis

Neoplasztikus

- Nem gyógyuló granulomák
- Középvonali granulomák
- T cell lymphomák

Inflammatorikus granulomák

- Wegener granulomatosis
- Sarcoidosis
- Churg-Strauss syndroma
- Cholesterol granuloma
- Eosinophil granuloma

Sarcoidosis

- Etiologia ismeretlen (kemikália? Beryllium, Zirconium), fenyő pollen, immunológiai
- Gyakori szervek, melyeket érint: nyirokcsimók, bőr, tüdő, szem, orr, máj és lép
- Ha az orr is érintett a betegség multiszisztémás
- 2.-5. évtized között a leggyakoribb
- Nő/ffi: 2/1
- A granuloma állandó jelenlétének oka: monocyta calcitriol termelése nő, folyamatos antigén stimuláció, szupresszor mechanizmus hibája, a citokin rendszer abnormális szabályozása

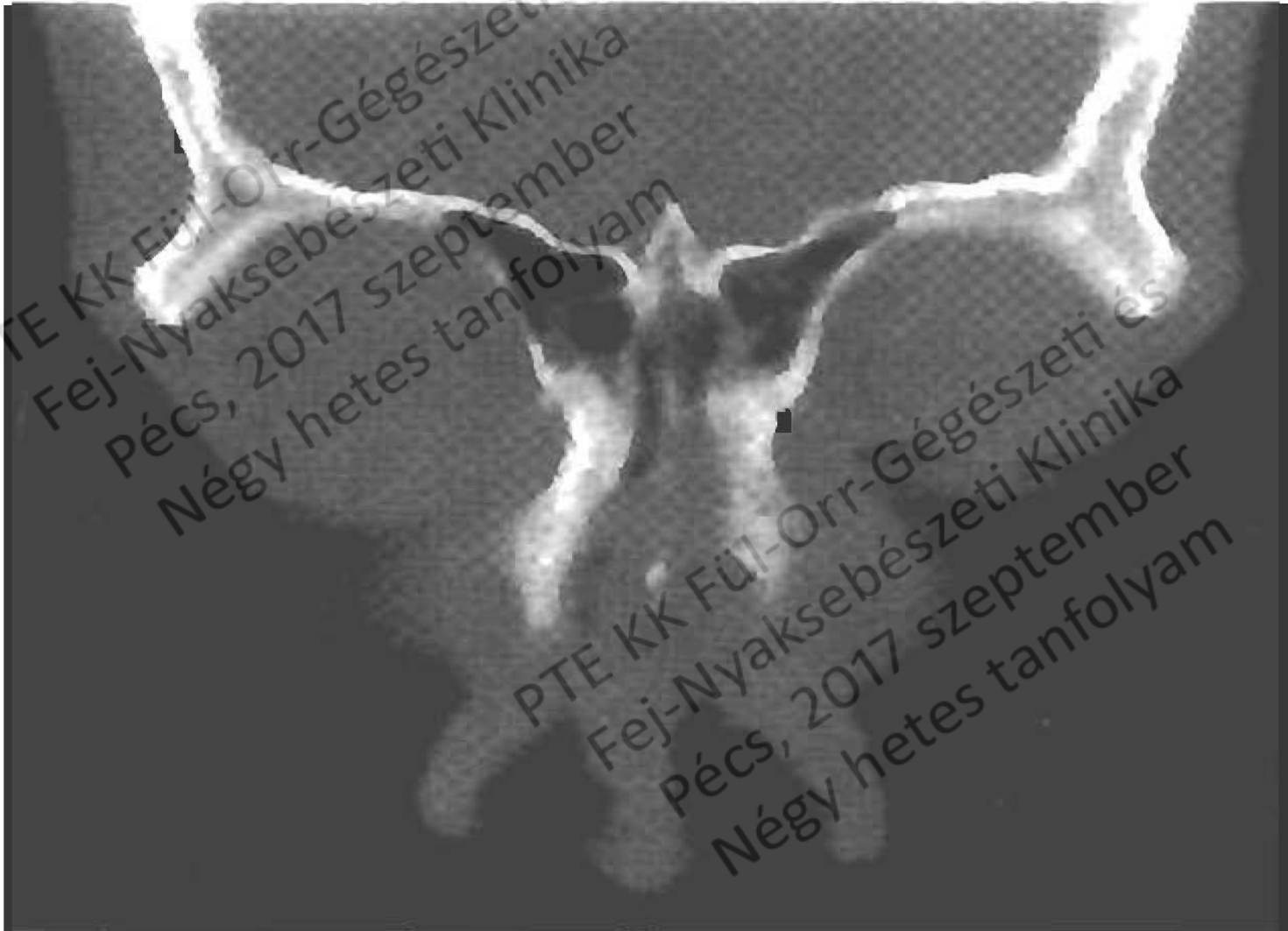
Nasalis sarcoidosis (klinikai jellemzők)

- Orrdugulás, -tömődöttségérzés
- Orrnyh. pörkösödés
- Véres, vagy gennyes orrváladék
- Arcfájdalom
- Anosmia (ritka), hyposmia az extrém pörkösödés miatt
- A septum elülső részének perforációja
- Orrhátkollapszus, orrcsontok kiszélesedése osteitis miatt
- Omü-ek másodlagos infectiója, aden/tonsilla megnagyobbod.
- Fülkürt funkció zavar

Diagnosztika

- Klinikum, hystológia, képalkotók
- Hematologia
- Kveim teszt (cutan hyperszenzitivitás teszt-ag. Befecskendezés)
- Akut fázisban angiotenzin konvertló enzim emelkedés
- Rtg: orrcsont osteolytikus reakció, pontszerű osteolysis
- CT orrcsont körül lágyrészekben változást mutathat
- Agyi MRI a kp. idegrendszer involváltsága miatt
- Mrtg a mellkasi infiltrátumok kimutatására

CT nasal bone area

Sarcoidosis (kezelés)

- Spontan remissio (lehetséges)
- Oral steroid
- Methotrexate
- Hydroxychloroquine
- Sebészet: kontraindikált,
- Extrém orrdeformitást okozhat
- Fess esetleg a sinus drainage helyreállításához-aktív fázisban abszolút kontraind.

Külső orr betegségei

Wegener granulomatosis (WG)

- Kis- és középnagy ereket érintő systemás necrotisáló vasculitis (distalis arteria, areteriola, capillaris, venula)+ granuloma 15-70 év között, fiatalon multisisztémás, vese gyakrabban érintett itt
- Etiológia: ismeretlen, immunológiai, vasculitist immunkomplex depozíció okozza
- Klasszikus WG : Légutak
Vese
Systemás vasculitis
- Lokalizált WG: csak légúti / rhinológiai

WG rhinológiai tünetei

Korai stádiumban diszkrét, nem jellemző tünetek.

Gyanujelek:

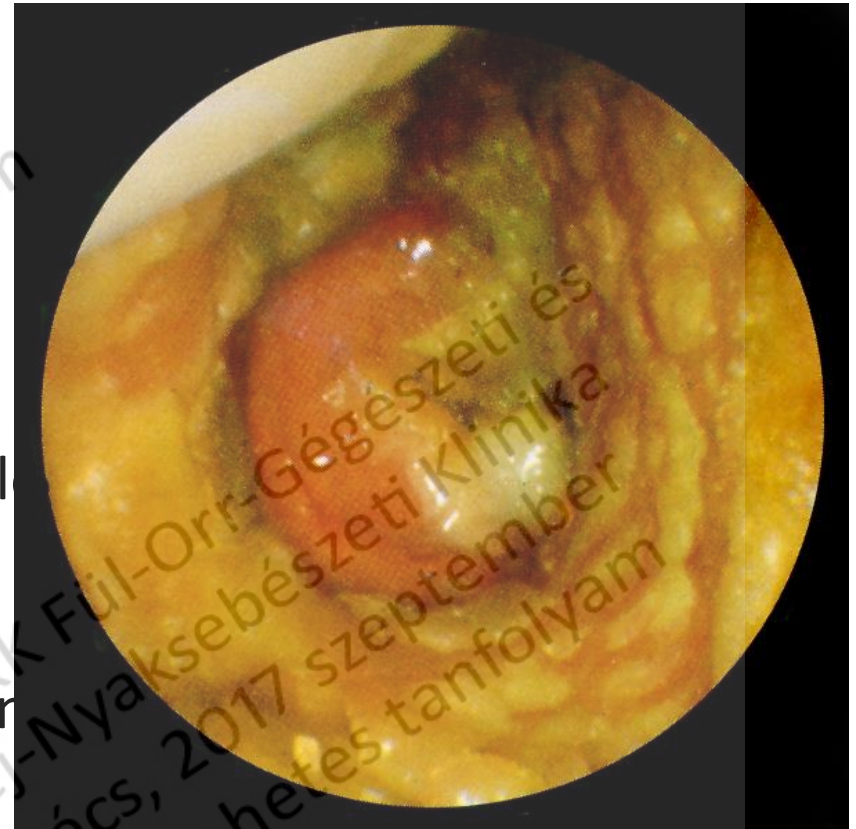
nem gyógyuló idült, progrediáló, destructív rhinosinusitis
általános állapot romlik
egyéb nem spec. tünetek (izom-, ízületi fájdalmak, láz stb.)

Lefolyás: gyorsan/lassan progrediáló

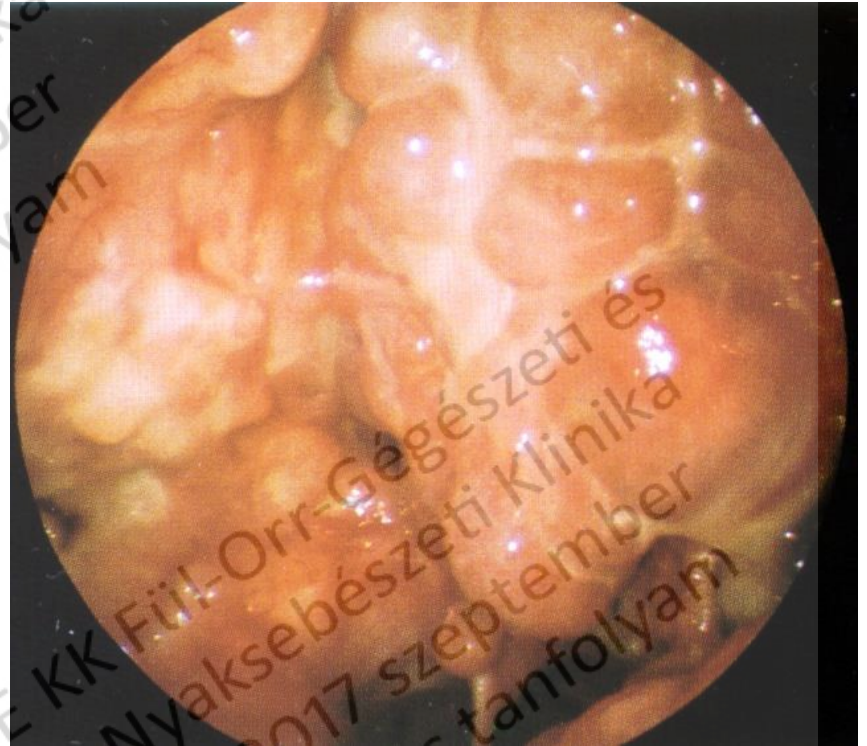
Diagnózis: Orrendoscopia, biopsia

cANCA emelkedett (cytoplasmatic) (radioimmun., immunofluorescence), mrtg nodulusok, microhaematuria, vizeletüledék

/pANCA (perinuclear)/

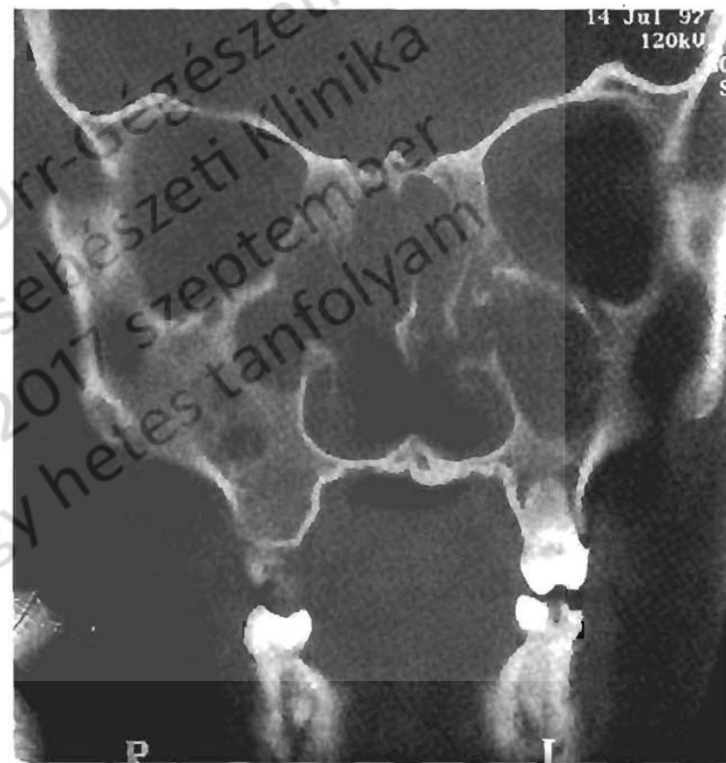
Wegener granulomatosis

Orrendoscopos kép

Klinikum

- Alsó-felső légutak involváltsága
- Glomerulonephritis
- Nasal block: pörkösödés/orrvérzés
- CT nyh. megvastagodás
- Csont destrukció
- újcsont képződés

Kezelés

- Prednisolone
- Azathioprine
- Cyclophosphamide (megszakításokkal a mellékhatások miatt)
Mycophenolate mofetil-t adnak mostanság azathioprine helyett
- Sós orrmosás
- Intranasal steroid
- Operáció - orrplasztika / augmentation orrplasztika mindig kerülendő az aktív fázisban

Eosinophil granuloma

- Langerhan's óriás sejtes klonális proliferáció eosinophil, lymphocyta, plasma sejtek és neutrophilok infiltrációjával
Histiocytosis X egyik variánsának tekinthető

Csontok érintettek: koponya főleg, arccsontok fájdalmas duzzanata, mandibula érintettség esetén fogínyvérzés, fájdalom

Th: ha egy csont érintett-curettage+radioth, egyébként steroid, alpha interferon, csontvelőátültetés

Granulomatosis nasi et sinuum

= midline granuloma

T/NK sejtű non-Hodgkin
malignus lymphoma

- 5.-6. évtized, inkább
férfiakban, 3
stádium: prodromalis,
aktív és terminális

- Prodromális: sok évig tart orrfolyással, orrdugulással
- Aktív szakasz: gennyes orrfolyás orr vázának progressív necrosisával, felső ajak, szájpad necrosissal, másodlagos fert. miatt láz
- Terminális szak: az arc csonkolódása, halál
- Diagn: mély biopszia, immunhisztokémia
- Th.: régebben alacsony dózisú RT, ma full dose

Nasalis tuberculosis

- Direct inoculatio- orr pizskálás
- Tüdőből disszemináltan
- Haematogen úton az orrnyh-ra
- Típusok:
  - nodularis-lupus vulgaris, direct inoc. vestibulum majd orrnyh-ra barnás-vörös fájdalomtalan papula
  - ulceratív- porcos része a septumnak érintett (perf, nyeregorr), csontos nem (lues!) pörk, orrvérzés
  - granulomatosus-sinust is involválja

Syphilis

- Primér- az inoculatio helyén 3 hét alatt fájdalomtalan csomók, 3 hónap múlva eltűnik
- Secunder-legfertőzőbb állapot, szimpla orrfolyás, pörk a vestibulumban, orrnyh foltok, serológiai teszt
- Tercier- leggyakoribb orrérintettség, septum csontos részét necrotizálja-perf., nyeregorr, orrhát összeesésével, éjszakai fájdalmak, sec. athrophic rhinitis
- Congenitalis- 3.hét-3. hónap, kezdetben szimpla vizes orrfolyás, később gennyes

Rhinoscleroma

- Klebsiella rhinoscleromatis (intracellularis-nehéz izolálni)
- Progresszív granulomatózus betegség az orr és később a meso és nasopharynx érintettségével
- Szövettan: nagy magvú, habos cytoplazmájú Mikulitz sejtek- a vacuolizált cytoplasmában a kórokozó van
- Atrófiás fázis- pörkös, atrófiás nyh, orrvérzés, orrfolyás
- Granulomatózus / proliferatív fázis- kékes vörös nem ulceráló csomók- puhák, majd fakulnak és keményebbek lesznek, fibrotizálnak
- Hegesedés fázis- adhezió, stenózis, normal anatomia torzul, orrgarat és csont érintettség
- Th: ab.+streptomycin

Rhinophyma

- A rhinophyma alapját leggyakrabban a rosacea nevű bőrbetegség képzí, így elsősorban a faggyúmirigyek, a kötőszövet és a bőr ereinek megbetegedéséből adódik
- Nagysága miatt gyakran orrlégzési, látási nehézséget okoz

- **1. szakasz**

- Ártalmatlannak tűnő, hirtelen megjelenő arcpírral jár, és számos külső kiváltó oka lehet (khatással lehet a hőség, a napfény, az alkohol, forró italok és a fűszeres ételek, légköri változások).

A betegség elején az említett pirosodások hamar elmúlnak, később azonban főleg az orron és az orcákon egyre tovább piros maradhat a bőr.

- **2. szakasz**

- Az orrban található faggyúmirigyek begyulladnak, hullámokban vöröses csomócskák és pustulák is megjelennek a bőrön, amelyek gyakran pattanásokra emlékeztetnek.

- **3. szakasz**

- Kötőszövet burjánzása, a megvastagodott bőr és kiterjedt gyulladásra hajlamos csomók. Minden tizedik betegnél olyan erős az orr kötőszövet megvastagodása, hogy esetükben már rhinophymáról beszélünk.

- Th.: Radiofrekvenciás hurokkal, Laserrel

